

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית



כירורגית כלי דם
תכנית ההתמחות
SYLLABUS

תשנ"א - 1990

שילבוש להתמחות בכירורגית כלי דם

1. מסלול התמחות (10.5.99):

תואר מומחה בכירורגיה כללית או בכירורגיה של בית החזה
2 ¼ שנים מהן -

2 שנים בכירורגית כלי דם - חובה.

3 חודשים ברדיולוגיה אבחנתית במכון שהכיר בו המנהל ושנעשו בו 180 פעולות פולשניות
בשנה לפחות - חובה.

כירורגית כלי הדם היא ענף הרפואה העוסק בטפול בחולים הסובלים ממחלות כלי
הדם הצואריים המובילים אל המוח, עורקי הגפיים, עורקי הכליה ואיברי בטן אחרים
והותין. כמו כן עוסק המקצוע במחלות הורידים הסיסטמיים והשעריים
ובמערכת כלי הלימפה. מתוך היבט מקצועי זה מתחייב גם טפול במצבים מסויימים
של מערכת העצבים האוטונומית.

2. מטרות

א. להקנות ידע במקצועות היסוד שהם אנטומיה, פיסיולוגיה ופתולוגיה של
כלי הדם. ללמד את בעיות ההמודינמיקה ושיטות האבחון המקובלות במעבדה
הוסקולרית. ללמד להעריך תוצאות בדיקות אלה. להקנות בקיאות בהערכות
אנגיורפיות מכל הסוגים.

ב. ללמד את המתמחה להכיר את הנושאים הנאים:

1. מחלות טרשתיות של כלי הדם - פתוגנזה, גורמי סיכון.
2. מחלות בלתי טרשתיות של כלי הדם - תופעות וזוספטטיות.
3. יתר לחץ דם כליתי-וסקולרי.
4. מפרצות - אמיתיות, מדומות, מיקוטיות וכוזרות.
5. מחלות כלי הדם המוחיים החוץ-גולגולתיים.
6. מחלות כלי הדם של הגפה העליונה, כולל תסמונת מוצא החזה.
7. מחלות כלי הדם של הגפה התחתונה.
8. מחלות תסחיפיות ופקקים בכלי דם עורקיים.
9. עוותים מולדים ונצורים עורקיים-ורידיים.
10. תרומבואמבוליזם ורידי.
11. יתר לחץ שערי.
12. לימפאדמה ובעיות כירורגיות בכלי הלימפה.
13. חבלה לכלי דם.
14. פעולות מסייעות בכירורגיה וסקולרית כגון סימפתטומיה ופעולות
נתוזיות אחרות.

ג. להקנות למתמחה מיומנות נתוחית בנושאים הבאים:

1. כירורגיה משחזרת בעורקים (אנדארטרקטומיה ושתלים עוקפים) ב:
 - א. עורקי המח החוץ-גולגולתיים.
 - ב. הותין ועורקי הכסל.
 - ג. עורקי הגפיים.
 - ד. עורקי הכליה ואיברי בטן אחרים.
 - ה. שחזורים אכסטרא-אנטומיים.
2. טפול נתוחי כמפרצות הותין הכטני, עורקי הכטן והגפיים.
3. תקון נזקי חבלה בכלי דם.
4. תקון נצורים עורקיים-ורידיים.
5. התקנת נצורים ושתלים לצורך דיאליזה.
6. טפול נתוחי בסיבוכים של יתר לחץ דם שערי.
7. כצוע אמבולקטומיות ותרומבאקטומיות.
8. נתוחי דליות, אי ספיקה ורידית וקשירת הוריד הנכוב התחתון.
9. נתוחי האהוד המתני והגבי העליון.
10. טפול כתסמונת לחץ כמוצא החזה.

3. רכישת המיומנות הנתוחית

המתמחה בכירורגיה של כלי הדם יבצע במשך 2 השנים להתמחותו 150 נתוחים שיתחלקו כדלקמן:

א. 70 נתוחי שחזור עורקי כדלקמן:

1. 20-25 נתוחי הותין וערקי הכסל, כולל מפרצות.
2. 25-30 נתוחי מעקף פמורו-פופליטאלי-טיביופרונאלי.
3. 5-10 נתוחי מעקף אכסטרא-אנטומיים.
4. 10-15 נתוחי עורקי התרדמה, נתוחי תקון גניבה תת-כריחית, נתוחים בעורקי הכליה או בעורקי איברי הבטן.

ב. 80 נתוחים המורכבים כדלקמן:

1. אמבולקטומיות ותרומבאקטומיות.
2. נתוחים בשל חבלה בכלי הדם.
3. נתוחי האוהד.
4. נתוחי ורידים שונים.
5. נתוחים כגין תסמונת לחץ מוצא החזה.
6. נתוחים כגין יתר לחץ דם שערי.
7. נצורים לדיאליזה.

מספרי נתוחים אלה אינם כוללים נתוחים בעזרת צנטר ע"ש פוגרטי או נתוחי דליות ורידים.

תקופות עבודה בכירורגית כלי דם שבוצעו בהתמחות בכירורגיה כללית, לא תובאנה בחשבון התמחות העל.

כירורגית כלי דם

רשימת ספרות מקצועית

א. ספרי יסוד

1. Rutherford RB: Vascular Surgery, 3rd Edition, 1989, WB Saunders.
2. Rob & Smith's: Operative Surgery - Vascular Surgery, 4th Edition, 1985, Butterworths.
3. Bernstein EF: Non-invasive Diagnostic Techniques in Vascular Disease, 2nd Edition, 1982, CV Mosby.
ספר עזר חתכה לבחינות ההתמחות בארצות הברית:
4. Brown WH & Brown WH Jr : Issues and Answers in Vascular Surgery. (Ed: R. Rutherford), Mercury Publishing, 138 Alameda Ave, Atherton, CA 4025.

ב. עתונות בינלאומית

1. J Vasc Surgery
2. Europ J Vasc Surg
3. Ann Vasc Surg
4. Year Book of Vascular Surgery



ההסתדרות הרפואית בישראל - המועצה המדעית
ISRAEL MEDICAL ASSOCIATION - SCIENTIFIC COUNCIL

Tel Aviv, 1 Heftman St.
P.O.B. 33725 Zip 61 336
Tel. 268473, 268479

תל-אביב רח' הפטמן 1
ת.ד. 33725, מיקוד 61 336
טלפונים: 268473, 268479

תל-אביב 3.4.1991
Tel-Aviv

סימנו:

כירורגית כלי-דם

רשימת ניתוחים נדרשים לקראת קבלת תואר מומחה

מינימום ניתוחים בסיסיים לשחזור עורקי:

- 20 - 25 ניתוחי הותין ועורקי הכסל כולל מפרצות.
- 25 - 30 ניתוחי מעקף פמורו - פופליטיאלי - טיביופרוניאלי.
- 5 - 10 ניתוחי מעקף אקסטרה - אנטומיים.
- 10 - 15 ניתוחי קרוטיד, ניתוחים לתקון גניבה תת בריחית, ניתוחים בעורקי הכליה או בעורקים ויסצרליים.